

prys te gee on sekere punte en dit só voor te stel dat Rutgers, wat in die stryd teen die sinodale hierargie van die Nederl. Herv. Kerk op kerkregtelike gebied die voorvechter was, independentistiese neigings gehad het omdat hy die outonomie van die plaaslike kerk so sterk geaksentueer het.

Maar wat ons nou opval in die dissertatie van Dr. Bouwman is dat hy ten opsigte van Voetius presies dieselfde beskuldiging inbring. Hy begin dan ook feitlik daarmee om te probeer bewys dat Voetius sterk onder invloed van die Independentiste gestaan het wat sy kerkregtelike beskouings betref, pag. 52, 53. Maar hiermee ondermyn Dr. Bouwman feitlik die gesag van Voetius as geref. kanonikus. As ons nou moet aanneem dat Voetius byv. nie prinsipiël die outonomie van die plaaslike kerk geleer het nie, maar om die gematigde Independentie in die gevele te kom — wel dan kan ons maar die hele Voetius as geref. kanonikus oorboord gooi. Want dis zeker wel nie sê dat Voetius sekere kerkregtelike beginsels geleer het om die Independentie in die gevele te kom nie, maar omdat sulke beginsels gereformeerde en skriftuurlik is, al is dit dat die Independentie dit eensydig benadruk het.

Dit het ons telkens in die dissertatie van Dr. Bouwman opgeval hoe hy, waar Voetius sy kerkregtelike opvattinge ondersteun, homself beroep op die gesag van die grootmeester van die geref. Kerkreg. Maar waar Voetius byv. nie die kerkregtelike opvattinge van Dr. B. ondersteun nie, en nie sê wat Dr. B. meen dat hy wel moes gesê het nie, daar vrye hy die groot kanonikus van die 17e eeu Independentistiese neigings en simpatieë aan! Dit is o.a. duidelik op blss. 75-82, waar Dr. B. moeite doen om te bewys dat Voetius al die kerke wat met mekaar saam in kerkverband staan, beskou as 'n eenheid in korporatiewe sin. Maar Voetius beskou n.l. blykens sy definisie van „kerkverband“, die kerkverband as so 'n eenheid in korporatiewe sin as wat Dr. B. doen nie. En dan is Dr. Bouwman van oordeel dat V. hier onder invloed van Parker te dig nader aan die Independentisme!!

't Is wel weer eens kalmeerend, zoiets te lezen. Wanneer Prof. Greijdanus aantoon, dat Voetius, al trek hy zuivere prinsipiële lijnen, self wel eens in die praktijk daaraan ontrouw geword is, dan zegt de promotor van Dr. Bouwman zoiets als: wie van Voetius afwijkt, met dien is het moeilijk debatteeren. Aan den anderen kant versijnt onder zijn leiding een dissertatie, waarin op deze manier wordt gesproken over Voetius, juist waar het gaat over zijn prinsipiële beschouwingen. Het is toch wel een wonderlijke manier van antwoord-geven op serieuze argumenten.

Ook Dr. Coetzee heeft bezwaren tegen de wijze, waarop Dr. M. Bouwman in bepaalde punten Voetius „interpreteert“:

Dis dan ook 'n ernstige beswaar wat die dissertasie druk. Die geleerde skrywer het op sommige plekke nie Voetius geïnterpreteer nie, maar wel wat hy meen dat Voetius moes gesê het as laasgenoemde dan nie so sterk deur die Independentie sou beïnvloed gewees het nie.

'n Baie frappante voorbeeld van hierdie manier waarop Dr. B. Voetius interpreteer vind ons op blss. 87-97. Dr. B. betoog dat lede van 'n meerdere vergadering in twee kwaliteite daar verskyn, kragtens hulle amp en kragtens hulle afvaardiging. Maar Voetius leer glad nie so iets nie. Volgens Voetius gee alleen die afvaardiging of delegasie iemand reg om op 'n meerdere vergadering sitting te neem. En omdat Voetius die karakter van meerdere vergaderinge hierin vind dat hulle vergaderinge is van mense wat daar verskyn nie kragtens hulle amp nie, maar kragtens hulle afvaardiging, sê Dr. B. dat Voetius eensydig nadruk lê op die afvaardiging — weer terwille van die Independentie wat besonder sterk gekant was teen enige hierargie!! En hoewel Voetius uitdruklik sê dat lede van meerdere vergaderings daar sitting neem nie uit krag van hulle amp nie, maar uit krag van die afvaardiging deur die kerke, kom Dr. B. tog tot die konklusie dat die sinodale bevoegdheid van die sinodale vir Voetius wel deeglik ook op hul amp berus (p. 96).

Daar is nog heelwat meer waarop ons aanmerking sal kan maak, maar ons volstaan hiermee omdat dit genoeg is om te laat sien dat Dr. B. n werk gelewer het wat, hoe verdienstelik dit ook al mag wees, met kritiek en oordeel des onderskeids moet gelees word.

We gelooven, dat gereformeerde in het buitenland zoo langzamerhand over sommige kwesies rustiger gaan oordeelen dan een gedeelte der penvoerders in Nederland. Het duurt lang, maar de strijd voor de waarheid is toch niet vergeefs.

De consequentie van den Duitschen kerkstrijd.

Een bericht in „De Standaard“ meldt het volgende:

De zich noemende „Duitsche Nationale kerk“ publiceerde 14 Juni haar programma. Het document bestaat uit dertig artikelen. Hierin formuleert deze organisatie den wensch, met alle middelen het Christendom te bestrijden, en zij eischt de leiding op van alle kerken, die binnen de rijksgrenzen zijn gevestigd.

Deze Nazi-kerk geeft den wensch te kennen, uitsluitend de doctrine van volk en ras te dienen, en geen enkele kerk, die onder nationale leiding staat of door internationale banden verbonden is, te dulden. Men verlangt de verbeurdverklaring van al het grondbesit van andere kerken of confessies in Duitschland, staking van publicatie van den Bijbel en alle werken met een godsdienstig karakter.

Men verklaart, dat „Mein Kampf“ de zuiverste etiek bevat, waardoor het Deutsche volk zich steeds zal moeten laten inspireren. „De Nationale kerk“ zal van haar altaren het kruis, den Bijbel en alle heiligenbeelden verwijderen. In de plaats daarvan zal het boek van Hitler komen, waarnaast het zwaard zal worden gelegd. De religieuze sprekers zullen stukken uit „Mein Kampf“ voorlezen en bespreken. De

doopplechtigheid zal tot de volgende formaliteit worden teruggebracht: bevestiging dat man en vrouw Ariërs zijn en de belofte, dat het kind zal worden opgevoed „in Duitschen geest voor het Duitse volk“. Deze zich nog kerk noemende organisatie kent in het geheel geen godsdienstonderricht. De eenige plaatsen van opvoeding zullen zijn het gezin, de school en de Hitler-jeugdverenigingen. Het document wil het Christelijke kruis vervangen zien door het hakenkruis.

Het programma eindigt met een credo, waarin o.a. gezegd wordt: „Wij zweren tot in alle eeuwigheid trouw te zullen zijn aan Adolf Hitler“.

K. S.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:

Meerkerk: Cand. J. Th. Meesters te Zeist en Cand. P. Rullmann, hulpred. te Utrecht.

Beroepen te:

Meerkerk: Cand. P. Rullmann, hulpred. te Utrecht. Soerabaja (vac. P. Veenhuizen): J. Plomp te Grijpskerke. Stiens: Cand. D. J. Scholten te Zutphen.

Aangenomen naar:

Helpman (Gron.): J. W. Tunderman te Vrouwenpolder. Hemelum (Fr.): Cand. A. G. Luiks te Leeuwarden. Zeist: G. Lugtigheid te Amstelveen.

Bedankt voor:

Beetgum: J. J. Oranje te Paesens c.a.

Benoemd tot Hulprediker te:

Leeuwarden: Cand. H. R. de Jong te Amsterdam.

J. D. Wielenga, †

Te Franeker is Dinsdag 21 Juni in den ouderdom van 57 jaar overleden Dr. J. D. Wielenga, pred. der Geref. Kerk aldaar.

Promotie Dr. A. de Bondt.

Aan de Vrije Universiteit is 21 Juni bevorderd tot doctor in de theologie Dr. A. de Bondt, predikant bij de Geref. Kerk van Den Haag-West, en wel op een proefschrift, getiteld: „Wat leert het Oude Testament aangaande het leven na dit leven?“

Emeritaat Dr. Henry Beets.

Uit Grand Rapids wordt bericht, dat de ook in ons land welbekende en steeds welkom Dr. Henry Beets, algemeen geacht en erkend leider en auteur in den kring van de Chr. Geref. Kerk der Ver. Staten en predikant der Chr. Geref. Kerk te Grand Rapids, het voornemen heeft, met ingang van 5 Januari 1939 met emeritaat te gaan. Dit is de datum van zijn zeventigsten verjaardag.

Meer predikanten beroepen.

De Part. Synode der Geref. Kerken van Overijssel heeft in haar jongste vergadering naar aanleiding van een voorstel van de classis Deventer inzake bevordering der vermeerdering van het aantal predikanten in grotere gemeenten, het volgende besluit genomen:

„De Part. Synode adviseert aan de classes in de provincie: a. er telkens op aan te dringen, dat kerken, die voor de rechte bearbeiding der gemeente te weinig dienaren des Woords hebben, krachtig worden aangespoord meer predikanten te beroepen; b. haar visitatoren opdracht te geven, dit punt in bedoelde kerken geregeld bij de visitatie ter sprake te brengen, opdat in dien weg het heil der kerken beter bevordert worde.“

Centraal Verband van Justus-Commissiën.

De jaarlijkse algemeene vergadering van het Centraal Verband van Justus-commissiën, die tot doel hebben het verstrekken van informatie en bemiddeling aan op zichzelf staande doop- en belijdende leden van de Geref. Kerken inzake werkkring en huisvesting in de gemeente van vestiging, zal Zaterdag 2 Juli a.s. te Utrecht in het gebouw van de N. Utr. Crt. onder presidium van Dr. J. A. Tazelaar, Geref. predikant te Rotterdam, worden gehouden.

Na afdoening der huishoudelijke zaken zal als referente optreden Mevr. L. M. v. d. Veer-v. Engeland van Den Haag, met het onderwerp: „Justus-ervaringen“. De vergadering vangt om 3 uur aan.

Zomerkampen van de Calv. Stud. Bew. op „Joolhu“.

Wie onder ons zou „Joolhu“, het zomerkamp van de jeugdcommissie der Calvinistische Studentenbeweging niet willen aanbevelen? Want hier kunnen onze gymnasiasten en H. B. S.-ers de geestelijke en lichamelijke ontspanning vinden, die zij na hun overgangsexamen broodnodig hebben. En zoo eenvoudig is het niet om zich op de juiste wijze te herstellen van al de vermoeienissen, die het schoolleven met zich meebrengt. Onze jeugd heeft het waarlijk niet steeds gemakkelijk op onze middelbare scholen en onze gymnasia. Vooral in het voorjaar wordt veel van haar gevraagd. Wanneer de lente in het land komt en de natuur naar buiten lokt, kan zij aan die lokstem nauwelijks gehoor geven. Het werk en de studie eischen alle krachten op voor den naderenden overgang. En dat is goed. Wie zijn doel bereiken wil, moet reeds vroeg de noodige zelfbeheersching en plichtsbetrachting leeren. Er moeten offers gebracht kunnen worden. „Een iegelijk, die om prijs strijdt, onthoudt zich in alles“. Maar wanneer de prijs eenmaal behaald is, zou het zonde zijn niet naar het herstel van de verloren krachten te streven. Hoe moe en ingezonken kan menige geëxamineerde er bij het begin van de groote vakantie uitzien! Als doktoren weten wij maar al te goed, wat er van hun uithoudingsvermogen geveerd is. En we zullen daar niets van zeggen, mits we weten, dat straks alle pogingen in het werk gesteld worden om het gestoorde evenwicht te herstellen. En daarom juichen wij het zoo van harte toe, dat onze Calvinistische Studenten er toe gekomen zijn jeugdkampen op te richten voor onze jongens en meisjes, die de H. B. S. of het Gymnasium bezoeken. Daar opent zich voor hen de gelegenheid om weer op kracht te komen en om straks met frissche opgewektheid hun taak op school te hervatten. Daar verwijft zich hun geestelijke horizon door vriendschappen, die gesloten worden. Daar geeft het directe contact met de levende natuur een weldadige rust aan den geest, die door het stadsgeveel en de moderne cultuur reeds in de jeugd jaren vaak te veel gespannen kan zijn.

Maar daarbij blijft het op „Joolhu“ niet. Het leven daar gaat niet op in sport en spel, in zwemmen en voetballen, in fietsen en wandelen. Van een eenzijdige verheerlijking van het lichaam kan bij deze Calvinistische beweging geen sprake zijn. Ook de geestelijke leiding van hen, die aan

haar zorgen toevertrouwd zijn, vraagt haar aandacht. Haar leiders zijn beziel met het ideaal den kampeerders bij te staan in hun moeilijkheden en vragen om hun daarbij den eenigen rechten weg te wijzen overeenkomstig Gods Woord. Zij willen luisteren naar wat er in die jeugdige zielen leeft aan hoop en verwachting en daarbij de harten in liefde doen ontbranden voor het Calvinistisch levensideaal, dat vaak zoo weinig gekend wordt. Daarin zien zij een roeping, hun van Godswege opgelegd en daarin trachten zij ook ouders in hun taak te steunen. En menige jongen en menig meisje keerde naar huis terug, niet alleen lichamelijk versterkt en verfrist, maar ook vervuld met groote dankbaarheid voor wat zij aan verdieping van hun inzicht in de betekenis van het Calvinisme voor hun eigen bestaan en voor het geheele wereldleven mochten ontvangen.

Ouders, vertrouwt Uw kinderen aan de leiding van „Joolhu“ toe!

Jongens en meisjes, komt en geniet van Gods rijke gaven u ook in dit jeugdwerk geschonken!

Dr. G. K. Schoep.

School voor Gereformeerde Wijkverpleging, Rotterdam.

Voor het op 14 t/m 16 Juni gehouden examen van de School voor Gereformeerde Wijkverpleging, gevestigd in het Ziekenhuis „Eudokia“, Bergweg 323, te Rotterdam, zijn geslaagd de zusters: H. Bokma, J. M. van Buuren, G. Diemer, P. van Dienst, W. A. Guldmond, W. Hoogenboom, M. Hoogland, E. P. Muys, E. van Steenbruggen, J. Verschoor.

Het examen werd afgenomen ten overstaan van de examencommissie, waarbij aanwezig waren de heeren Dr. H. H. T. Bekenkamp en Dr. A. in 't Veld als Gedelegeerden van de Regering.

Genoemde zusters hebben hiermede verworven de aantekening voor Wijkverpleging, ingesteld bij Koninklijk Besluit van 21 December 1928, no. 104 (Ned. Staatscourant van 31 December 1928, no. 235), alsmede het diploma voor enquette der Nederlandsche Centrale Vereeniging tot bestrijding der tuberculose.

Het examen in de godsdienstige vakken werd gehouden in tegenwoordigheid van Dr. J. v. d. Vucht, Geestelijk Verzorger van „Vrederust“ te Bergen op Zoom, als Gedelegeerde van den Gereformeerden Bond van Vereenigingen en Stichtingen van Barmhartigheid in Nederland.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Beroepen te:

Opheusden: H. Ligtenberg te Lisse.

Bedankt voor:

Aagtekerke-Oostkapelle: M. Heikoop te Utrecht. Goes: P. Honkoop te Den Haag.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Eemnes-Buiten: D. J. v. d. Graaf te Schoonhoven. Leeuwarden: Dr. J. N. Zevenster te Zuidbroek. Oosterlittens (toez.): L. J. v. d. Kam te Heer-Hugowaard. Valkenburg (Z.-H.) (toez.): Cand. D. Veldkamp te Rotterdam. Zwammerdam: J. J. H. v. d. Ree te Mijnsheerenland.

Aangenomen naar:

Amsterdam (vac.-B. Gijzel): Dr. K. H. Miskotte te Haarlem. Lippenshuizen: A. R. Scholten te Oldeholtwolde.

Bedankt voor:

Borssele (toez.): S. J. M. Hulsbergen te Hoedekenskerke. Hoog- en Laag-Keppel: P. Cannegieter te Krommenie. Koudum: A. A. van Ruler te Kubaard. Opheusden: J. C. Terlouw te Garderen. Rotterdam-Vreewijk (toez.): G. Gerbrandy te Leeuwarden. IJsselmonde: C. M. Krijger te Beverwijk. Wijk (bij Heusden): J. de Lange te Wilsum (Ov.).

Intrede te:

Amsterdam: J. K. Lofvers. Tekst: Handel. 4:12. 's Grevelduin-Capelle: T. H. Oostenbrug. Tekst: Hand. 4:29.

Afscheid van:

Langweer: F. H. Plooi. Tekst: 1 Cor. 2:2. Wanswerd: J. H. Kuypers. Tekst: 1 Petr. 1:24 en 25.

LOGOPAEDIE EN PHONIATRIE.

Gevestigd: **Mevr. Wed. C. C. V. VAN LIER-SCHMIDT ERNSTHAUSEN**, assist. v. logopaedie a.d. Rijksuniv. te Leiden.

Spr.u.: Ma. Wo. Vr. 9-10: voor method. spreken en hygiën. stemgebruik door hen, die v. beroepswege veel moeten spreken en v. angststudeerenden.

Di. Do. Za. 9-10: voor spraak-, stem-, en ademh. stoornissen. En volgens afspraak.

Gelegenheid tot opname ten haren huize tegen matigen prijs voor behandeling.

Den Haag (Marlot) Zijdelaan 25. Tel. 720371.

Heden verscheen:

WAT LEERT HET OUDE TESTAMENT AANGAANDE HET LEVEN NA DIT LEVEN

DOOR

Dr. A. DEBOND

INHOUD: I. Leven en dood in het Oude Testament. II. De Doodenwereld. III. Het Seelbegrip. IV. Opstanding en overwinning van den dood. V. Conclusies.

PRIS 2.75

IN ELKEN BOEKHANDEL

J. H. Kok N.V. - Kampen

LOURENS INGELSE

Een episode uit het geestelijk leven op Walcheren omstreeks 1780

door A. JANSE

hfd Chr. School Biggkerke.

Prijs f 0.60

Tweede druk

Verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij de Uitgevers Oosterbaan & te Cointre, Goes

Lezers van „De Reformatie“, die met zooveel sympathie dit blad ontvangen, wilt ook uw FAMILIE-ADVERTENTIËN ter plaatsing zenden.

Medet...
He...
dij...
Hol...
Dr...
Rott...
Dr...
Wol...
hove...

Alle...
Prof...

INHOUD:
de Schrift...
leven...
C. van T...
Geref. K...
Kerken...
loste leve...
Opvoe...
Uit het...
VII...
kerken: I...
schouw...

In het...
van de...
in het v...
werk on...
willen w...
tuigen m...
noemden...
Heering...
het ortho...
dit woord...
In zijn...
ling. Zoo...
deel de...
macht de...
rische wi...
hier weir...
die volge...
ein bish...
grote b...
meerde d...
ten Gods...
veel te v...
zoo neer...
Gereform...
het al zee...
toe, dat...
heeft uit...
gezag. M...
werd ged...
naar een...
toen voo...
kerkgeza...
de wettel...
„Zoo schi...
gen haar...
n ome l...
door Zij...
Schrift...
aan het...
houden)...
daarmede...
deren ve...
Het ref...
terd, het...
sieve hoe...
vele en...
mededeel...
ningen, r...
en niet-h...
de waarl...
den men...
te drager...
een boek

1) I. pg.
2) I. pg.
is de ergst